

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Autoriteti i Aviacionit Civil i Kosovës
Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova
Civil Aviation Authority of Kosovo

RREGULLORJA NR. 12/2017 QË AMENDAMENTON RREGULLOREN NR. 6/2015 NË LIDHJE ME FLUTURIMET TESTUESE

UREDBA BR. 12/2017 O IZMENI UREDBE BR. 6/2015 U POGLEDU PROBNIH LETOVA

REGULATION NO. 12/2017 AMENDING REGULATION NO. 6/2015 AS REGARDS FLIGHT TESTING

<p>Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të nenit 3.5 pika (i), 15.1 pika (a), (d), (e), (j), neneve 21.2, 44, 46, 47, 49 55, 56 dhe 66 të Ligjit Nr. 03/L-051 për Aviacionin Civil (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës”, Viti III, Nr. 28, dt. 4 qershor 2008),</p> <p>Duke marrë parasysh,</p> <p>Detyrimet ndërkombëtare të Republikës së Kosovës drejt Marrëveshjes Shumëpalëshe për Krijimin e Hapësirës së Përbashkët Evropiane të Aviacionit (në tekstin e mëtejme “Marrëveshja HPEA”) që prej hyrjes së saj të përkohshme në fuqi në Kosovë më 10 tetor 2006,</p> <p>Rregullorja e AAC-së 3/2009 e datës 30 tetor 2009 për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil dhe përgjegjësitë e Agjencisë Evropiane të Sigurisë së Aviacionit, duke zbatuar Rregulloren (EC) Nr. 216/2008 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 20 shkurt 2008 dhe rregulloret e saja zbatuese në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës,</p> <p>Rregullorja e AAC-së Nr. 6/2015 të datës 8 korrik 2017 që përcakton rregullat zbatuese për certifikimin e vlefshmërisë ajrore dhe certifikimin mjedisor të mjeteve ajrore dhe prodhimeve, pjesëve dhe pajisjeve të lidhura me</p>	<p>Generalni direktor Autoriteta civilnog vazduhoplovstva Republike Kosovo,</p> <p>U skladu sa članovima 3.5 tačka (i), 15.1 tačka (a), (c), (e), (j), 21.2, 44, 46, 47, 49, 55, 56 i 66 Zakona br. 03/L-051 o civilnom vazduhoplovstvu („Službeni list Republike Kosovo”, godina III, br. 28, od 4. juna 2008),</p> <p>Uzimajući u obzir,</p> <p>Međunarodne obaveze Republike Kosovo u skladu sa Multilateralnim sporazumom o osnivanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog prostora (u daljem tekstu „Sporazum ECAA”) od njegovog privremenog stupanja na snagu za Kosovo 10. oktobra 2006,</p> <p>Uredba br. 3/2009 o ACV-u od 30. oktobra 2009 o zajedničkim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i odgovornosti Evropske agencije za bezbednost u vazдушnom saobraćaju, primenjuje se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo u skladu sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. februara 2008 i njegovi propisi,</p> <p>Uredba br. 6/2015 o ACV-u od 8. jula 2015. propisuje pravila za sprovođenje za sertifikaciju plovidbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova i s njima povezanih</p>	<p>Director General of Civil Aviation Authority of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Articles 3.5 item (i), 15.1 item (a), (d), (e), (j), 21.2, 44, 46, 47, 49, 55, 56 and 66 of the Law No. 03/L-051 on Civil Aviation (“Official Gazette of the Republic of Kosovo”, Year III, No. 28, of 4 June 2008),</p> <p>Taking into consideration,</p> <p>International obligations of the Republic of Kosovo towards Multilateral Agreement on Establishing the European Common Aviation Area (hereinafter “ECAA Agreement”) since its provisional entry into force for Kosovo on 10 October 2006,</p> <p>CAA Regulation No. 3/2009 of 30 October 2009 on common rules in the field of civil aviation and responsibilities of the European Aviation Safety Agency, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council of 20 February 2008 and its implementing regulations,</p> <p>CAA Regulation No. 6/2015 of 8 July 2015 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification of aircraft and related products,</p>
--	---	---

<p>to, si dhe për certifikimin e organizatave projektuese dhe prodhuese, duke e zbatuar Rregulloren (EU) No.748 /2012 të datës 3 gusht 2012 në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës,</p> <p>Rregullorja e AAC nr. 5/2015 e AAC-së e cila përcakton kërkesat teknike dhe procedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil duke zbatuar Rregulloren e Komisionit (EU) Nr. 1178/2011 të datës 3 nëntor 2011 në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës</p> <p>Me qëllim të zbatimit të Rregullores së Komisionit (EU) 2015/1039 të datës 30 qershor 2015 që ndryshon Rregulloren (EU) Nr. 748/2012 në lidhje me fluturimet testuese, në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës,</p> <p>Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik të palëve të interesuara, konform Udhëzimit Administrativ Nr. 01/2012 për procedurat e konsultimit publik të palëve të interesuara,</p> <p>Nxjerr këtë:</p>	<p>proizvoda, delova i uređaja, kao i za sertifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija, primenjuje se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo u skladu sa Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. avgusta 2012,</p> <p>Uredba br. 5/2015 o ACV-u od 8. jula 2015. o utvrđivanju tehničkih zahteva i administrativnih postupaka vezano za članove posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovstvu, primenjuje se u pravni poredak Republike Kosovo u skladu sa Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. novembra 2011,</p> <p>U cilju sprovođenja Uredbe Komisije (EU) 2015/1039 od 30. juna 2015. o izmeni Uredbe (EU) br. 748/2012 u pogledu probnih letova u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo,</p> <p>Nakon završetka procesa javnih konsultacija sa zainteresovanim stranama, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 01/2012 o procedurama javnih konsultacija sa zainteresovanim stranama,</p> <p>Donosi sledeću:</p>	<p>parts and appliances, as well as for the certification of design and production organisations, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo Commission Regulation (EU) No 748/2012 of 3 August 2012,</p> <p>CAA Regulation No. 5/2015 of 8 July 2015 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo Commission Regulation (EU) No 1178/2011 of 3 November 2011,</p> <p>With the aim of implementing Commission Regulation (EU) 2015/1039 of 30 June 2015 amending Regulation (EU) No 748/2012 as regards flight testing, into the internal legal order of the Republic of Kosovo,</p> <p>Upon completion of the process of public consultation of interested parties, in accordance with the Administrative Instruction No. 01/2012 on procedures for public consultation of interested parties,</p> <p>Hereby issues the following:</p>
--	---	---

<p align="center">RREGULLORE NR. 12/2017 QË NDRYSHON RREGULLOREN NR. 6/2015 NË LIDHJE ME FLUTURIMET TESTUESE</p>	<p align="center">UREDBA br. 12/2017 O IZMENI UREDBE BR. 6/2015 U POGLEDU PROBNIH LETOVA</p>	<p align="center">REGULATION No. 12/2017 AMENDING REGULATION No. 6/2015 AS REGARDS FLIGHT TESTING</p>
<p align="center">Neni 1 Ndryshimi</p> <p>Shtojca I (Pjesa 21) e Rregullores së AAC-së nr. 6/2015 ndryshohet në përputhje me Shtojcën e kësaj Rregulloreje.</p> <p align="center">Neni 2 Dispozitat kalimtare</p> <p>1. Pas datës 31 dhjetor 2017, aplikantët ose mbajtësit e lejes për fluturime mund të vazhdojnë të përdorin shërbimet e pilotëve të angazhuar në testimin e fluturimeve të Kategorisë Tre ose Katër të përmendura në nënshtojcën XII të Shtojcës I të Rregullores së AAC 6/2015 dhe të Inxhinierëve të testimit të fluturimeve që kanë kryer aktivitetet e testimit të fluturimeve në përputhje me rregullat e zbatueshme të ligjit kombëtar përpara kësaj date. Çdo përdorim i tillë mbetet i kufizuar në fushëveprimin e funksioneve të anëtarëve të ekuipazhit testues të fluturimeve, të përcaktuar para 31 dhjetorit 2017.</p> <p>Fushëveprimi i funksioneve të anëtarëve të ekuipazhit testues të fluturimeve do të përcaktohet nga aplikanti ose mbajtësi i një lejeje për fluturime</p>	<p align="center">Član 1 Izmena</p> <p>Aneks I (deo 21) Uredbi BR. 6/2015 o ACV-u menja se u skladu sa Aneksom ove Uredbe.</p> <p align="center">Član 2 Prelazne odredbe</p> <p>1. Nakon 31. decembra 2017. podnosioci zahteva za dozvolu za letenje ili nosioci dozvola za letenje mogu se i dalje koristiti uslugama pilota na probnim letovima treće ili četvrte kategorije iz Dodatka XII. Aneksu I. Uredbi br. 6/2015 o ACV-u i inženjera za ispitivanja u letu koji su do tog datuma izvodili aktivnosti povezane sa probnim letom u skladu s primenjivim pravilima nacionalnog zakonodavstva. Svako takvo korišćenje ostaje ograničeno na opseg zaduženja članova posade za probne letove, kao što je utvrđeno pre 31. decembra 2017.</p> <p>Opseg zaduženja člana posade za probne letove određuje podnosilac zahteva za dozvolu za letenje ili nosilac dozvole za</p>	<p align="center">Article 1 Amendment</p> <p>Annex I (Part 21) to CAA Regulation No. 6/2015 is amended in accordance with the Annex to this Regulation.</p> <p align="center">Article 2 Transitional provisions</p> <p>1. After 31 December 2017, applicants for or holders of a permit to fly may continue to use the services of pilots engaged in Category Three or Four flight tests referred to in Appendix XII to Annex I to CAA Regulation No. 6/2015 and of flight test engineers that were conducting flight test activities in accordance with the applicable rules of national law before that date. Any such use shall remain limited to the scope of functions of the flight test crew members as established before 31 December 2017.</p> <p>The scope of functions of the flight test crew member shall be established by the applicant for or holder of a permit to fly</p>

<p>që përdorë ose planifikon të përdorë shërbimet e tyre, bazuar në përvojën dhe trajnimin e anëtarëve të ekuipazhit testues të fluturimeve në testimin e fluturimeve dhe në të dhënat përkatëse të aplikantit për leje ose poseduesit të lejes për të kryer fluturime. Ky fushëveprim i funksioneve të një anëtari të ekuipazhit testues të fluturimeve do të vihet në dispozicion të autoritetit kompetent.</p> <p>Çfarëdo shtimi ose ndryshimi tjetër në fushëveprimin e funksioneve të përcaktuara për këta anëtarë të ekuipazhit testues të fluturimeve nga aplikanti ose mbajtësi i një lejeje për të kryer fluturime që përdor ose planifikon të përdorë shërbimet e tyre duhet t'iu përmbahet kërkesave të Shtojcës XII në Shtojcën I të Rregullores së AAC 6/2015.</p> <p>2. Certifikatat e rishikimit të vlefshmërisë ajrore Forma EASA 15a të lëshuara para 1 janarit 2016 mbeten të vlefshme derisa ato të ndryshohen, pezullohen ose revokohen.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Hyrja në fuqi dhe zbatimi</p> <p>Kjo Rregullore hyn në fuqi në ditën e pesëmbëdhjetë (15) pas datës së nënshkrimit të saj.</p> <p>Rregullorja zbatohet nga dita e hyrjes në fuqi të saj.</p>	<p>letenje koji koristi ili planira da koristi njihove usluge i to na osnovu iskustva i osposobljenosti članova posade za probne letove i na osnovu odgovarajuće evidencije podnosioca zahteva za dozvolu za letenje ili nosioca dozvole za letenje. Taj opseg zaduženja člana posade za probne letove dostupan je nadležnom organu.</p> <p>Sva dodavanja ili druge izmene opsega zaduženja tih članova posade za probne letove koje je odredio podnosilac zahteva za dozvolu za letenje ili nosilac dozvole za letenje koji koristi ili planira da koristi njihove usluge u skladu su sa zahtevima iz Dodatka XII. Aneksu I. Uredbi br. 6/2015 o ACV-u.</p> <p>2. EASA obrazac 15a potvrde o proveru plovodbenosti, koje su izdate pre 1. januara 2016. ostaju validne dok se ne promene, obustave ili ukinu.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Stupanje na snagu i primena</p> <p>Ova Uredba stupa na snagu petnaestog (15) dana nakon njenog potpisivanja.</p> <p>Primenjuje se od dana stupanja na snagu.</p> <p>Međutim, tačka 6. Aneksa u odnosu na tačku</p>	<p>that uses or plans to use their services, based on the flight test crew members' flight test experience and training, and on the relevant records of the applicant for or the holder of a permit to fly. That scope of functions of a flight test crew member shall be made available to the competent authority.</p> <p>Any addition or any other amendment to the scope of the functions established for these flight test crew members by the applicant for or holder of a permit to fly that uses or plans to use their services shall comply with the requirements of Appendix XII to Annex I to CAA Regulation No. 6/2015.</p> <p>2. The airworthiness review certificates EASA Form 15a issued before 1 January 2016 remain valid until they are changed, suspended or revoked</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Entry into force and application</p> <p>This Regulation shall enter into force on the fifteenth (15) day following that of its signature.</p> <p>It shall apply from the day of its entry into force.</p>
---	---	---

<p>Megjithatë, pika 6 e Shtojcës në lidhje me pikën D të nënshtojcës XII fillon së zbatuari nga data 1 janar 2018, pa cenuar kërkesat që tashmë rezultojnë nga Shtojca I (Pjesa-FCL) në Rregulloren e AAC-së Nr. 5/2015 ⁽¹⁾.</p> <p>Kjo Rregullore është detyruese në tërësinë e saj brenda Kosovës.</p> <p>Prishtinë, 24 tetor 2017.</p> <p style="text-align: center;">Dritan Gjonbalaj Drejtor i Përgjithshëm</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ Rregullorja e AAC-së Nr. 5/2015 që zbaton Rregulloren e Komisionit (EU) Nr 1178/ e cila përcakton kërkesat teknike dhe procedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil në pajtim me Rregulloren (EC) Nr 216/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit.</p>	<p>D Dodataka XII primenjuje se od 1. januara 2018, ne dovodeći u pitanje zahteve koji već proizilaze iz Aneksa I (deo-FCL) Uredbi br. 5/2015 o ACV-u ⁽¹⁾.</p> <p>Ova je Uredba u celosti obavezujuća na Kosovu.</p> <p>Priština, 24 octobar 2017.</p> <p style="text-align: center;">Dritan Gjonbalaj Generalni direktor</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ Uredba br. 5/2015 o ACV-u za sprovođenje Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahteva i administrativnih postupaka vezano za članove posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovstvu u skladu sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 Evropskog Parlamenta i Saveta.</p>	<p>However, point 6 of the Annex as regards point D of Appendix XII shall apply from 1 January 2018, without prejudice to requirements already resulting from the Annex I (Part-FCL) to CAA Regulation No. 5/2015 ⁽¹⁾.</p> <p>This Regulation shall be binding in its entirety in Kosovo.</p> <p>Prishtina, 24 october 2017.</p> <p style="text-align: center;">Dritan Gjonbalaj Director General</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ CAA Regulation No. 5/2015 implementing Commission Regulation (EU) No 1178/2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council.</p>
---	--	--

<i>SHTOJCA</i>	<i>ANEKS</i>	<i>ANNEX</i>
<p>Shtojca I (Pjesa 21) e Rregullores së AAC-së nr. 6/2015 ndryshohet si vijon:</p> <p>(1) në tabelën e përmbajtjes shtohet rreshti si vijon:</p> <p>‘Nënshtojca XII - Kategoritë e testimeve të fluturimeve dhe kualifikimet përkatëse të ekuipazhit testues të fluturimeve 85’;</p> <p>(2) në pikën 21.A.143 (a), shtohet pika 13 si vijon:</p> <p>‘13. nëse kryhen testime të fluturimeve, një manual i operacioneve të testimit të fluturimit që përcakton politikat dhe procedurat e organizatës në lidhje me testimin e fluturimit. Manuali i operacioneve të testimit të fluturimeve do të përfshijë:</p> <p>(i) përshkrimin e proceseve të organizatës për testimin e fluturimeve, duke përfshirë përfshirjen e organizatës së testimit të fluturimit në procesin e lëshimit të lejes për fluturim;</p> <p>(ii) politikën sa i përket ekuipazhit, duke përfshirë përbërjen, kompetencën, kufizimet kohore të qarkullimit dhe fluturimit, në përputhje me nënshtojcën XII të kësaj Shtojce I (Pjesa 21), aty ku është e aplikueshme;</p>	<p>Aneks I (deo 21) Uredbi br. 6/2015 o ACV-u menja se na sledeći način:</p> <p>(1) U tabeli sadržaja dodaje se sledeći unos:</p> <p>„Dodatak XII – Kategorije probnih letova i pripadajuće kvalifikacije posade za probne letove 85“;</p> <p>(2) U tački 21.A.143 (a), dodaje se sledeća tačka 13:</p> <p>‘13. ako je potrebno izvoditi probne letove, operativni priručnik za probne letove u kojem se utvrđuju politike i postupci organizacije u odnosu na probne letove. Operativni priručnik za probne letove uključuje:</p> <p>(i) opis procesa organizacije u odnosu na probne letove, uključujući učestvovanje organizacije za probne letove u postupku izdavanja dozvola za letenje;</p> <p>(ii) politiku u pogledu posade, uključujući sastav, stručnost, aktualnost letačkog iskustva i ograničenja trajanja leta, u skladu sa Dodatkom XII. Aneksu I. (deo 21.), ako je primenjivo;</p>	<p>Annex I (Part 21) to CAA Regulation No. 6/2015 is amended as follows:</p> <p>(1) in the table of contents the following entry is added:</p> <p>‘Appendix XII – Categories of flight tests and associated flight test crew qualifications 85’;</p> <p>(2) in point 21.A.143 (a), the following point 13 is added:</p> <p>‘13. if flight tests are to be conducted, a flight test operations manual defining the organisation's policies and procedures in relation to flight test. The flight test operations manual shall include:</p> <p>(i) a description of the organisation's processes for flight test, including the flight test organisation involvement into the permit to fly issuance process;</p> <p>(ii) crewing policy, including composition, competency, currency and flight time limitations, in accordance with Appendix XII to this Annex I (Part 21), where applicable;</p>

<p>(iii) procedurat për transportin e personave që nuk janë anëtarë të ekuipazhit dhe për trajnimin e testimit të fluturimit, kur është e aplikueshme;</p> <p>(iv) një politikë për menaxhimin e rrezikut dhe sigurisë dhe metodologjitë përkatëse;</p> <p>(v) procedurat për identifikimin e instrumenteve dhe pajisjeve që do të barten;</p> <p>(vi) listën e dokumenteve që duhet të prodhohen për testimin e fluturimit.’;</p> <p>(3) në pikën 21.A.243, pika (a) zëvendësohet si vijon:</p> <p>‘(a) Organizata e projektimit duhet t'i sigurojë Agjencisë një manual që përshkruan, drejtpërsëdrejti ose duke u referuar gjetiu, organizatën, procedurat përkatëse dhe produktet ose ndryshimet në produktet që do të projektohen. Nëse duhet kryer testimet e fluturimit, duhet të jepet një manual i operacioneve të testimit të fluturimit që përcakton politikën dhe procedurat e organizatës në lidhje me testimin e fluturimit. Manuali i operacioneve të testimit të fluturimeve do të përfshijë:</p> <p>(i) përshkrim e proceseve të organizatës</p>	<p>(iii) postupke za prevoz osoba koje nisu članovi posade i za osposobljavanje za probne letove, prema potrebi;</p> <p>(iv) politiku upravljanja rizikom i sigurnošću i odgovarajuće metodologije;</p> <p>(v) postupke za utvrđivanje instrumenata i opreme koje je potrebno imati u vazduhoplovu;</p> <p>(vi) spisak dokumenata potrebnih za probni let.’;</p> <p>(3) u tački 21.A.243, tačka (a) zamenjuje se sledećim:</p> <p>‘(a) Projektna organizacija dostavlja Agenciji priručnik koji opisuje direktno ili upućivanjem na dokumentaciju organizaciju, odgovarajuće postupke i proizvode ili izmene proizvoda koje treba projektovati. Ako je potrebno izvoditi probne letove, dostavlja se operativni priručnik za probne letove u kojem se utvrđuju politike i postupci organizacije u odnosu na probne letove. Operativni priručnik za probne letove uključuje:</p>	<p>(iii) procedures for the carriage of persons other than crew members and for flight test training, when applicable;</p> <p>(iv) a policy for risk and safety management and associated methodologies;</p> <p>(v) procedures to identify the instruments and equipment to be carried;</p> <p>(vi) a list of documents that need to be produced for flight test.’;</p> <p>(3) in point 21.A.243, point (a) is replaced by the following:</p> <p>‘(a) The design organisation shall furnish a handbook to the Agency describing, directly or by cross-reference, the organisation, the relevant procedures and the products or changes to products to be designed. If flight tests are to be conducted, a flight test operations manual defining the organisation's policies and procedures in relation to flight test shall be furnished. The flight test operations manual shall include:</p>
---	---	---

<p>për testimin e fluturimit, duke përfshirë përfshirjen e organizatës së testimit të fluturimit në procesin e lëshimit të lejes për fluturim;</p> <p>(ii) politikën sa i përket ekuipazhit, duke përfshirë përbërjen, kufizimet në qarkullim dhe në kohën e fluturimit, në përputhje me Shtojcën XII të kësaj Shtojce I (Pjesa 21), aty ku është e aplikueshme;</p> <p>(iii) procedurat për transportin e personave që nuk janë anëtarë të ekuipazhit dhe për trajnimin e testimit të fluturimit, kur është e aplikueshme;</p> <p>(iv) politikën për menaxhimin e rrezikut dhe sigurisë dhe metodologjitë përkatëse;</p> <p>(v) procedurat për identifikimin e instrumenteve dhe pajisjeve që do të kryhen;</p> <p>(vi) listën e dokumenteve që duhet të prodhohen për testimin e fluturimit.’;</p> <p>(4) në pikën 21.A.708 (b), pika 2 zëvendësohet si vijon:</p>	<p>(i) opis procesa organizacije u odnosu na probne letove, uključujući učešće organizacije za probne letove u postupku izdavanja dozvole za letenje;</p> <p>(ii) politiku odabira posade, uključujući sastav, stručnost, zahteve za skorašnjim iskustvom, vremenska ograničenja leta, u skladu sa Dodatkom XII. Aneksu I. (deo 21.), ako je primenjivo;</p> <p>(iii) postupke za prevoz osoba koje nisu članovi posade i za osposobljavanje za probne letove, ako je primenjivo;</p> <p>(iv) politika upravljanja rizikom i sigurnošću i odgovarajuće metodologije;</p> <p>(v) postupke za utvrđivanje instrumenata i opreme koje je potrebno imati u vazduhoplovu;</p> <p>(vi) spisak dokumenata potrebnih za probni let.’;</p> <p>(4) u tački 21.A.708 (b), tačka 2 zamenjuje se sledećim:</p>	<p>(i) a description of the organisation's processes for flight test, including the flight test organisation involvement into the permit to fly issuance process;</p> <p>(ii) crewing policy, including composition, competency, currency and flight time limitations, in accordance with Appendix XII to this Annex I (Part 21), where applicable;</p> <p>(iii) procedures for the carriage of persons other than crew members and for flight test training, when applicable;</p> <p>(iv) a policy for risk and safety management and associated methodologies;</p> <p>(v) procedures to identify the instruments and equipment to be carried;</p> <p>(vi) a list of documents that need to be produced for flight test.’;</p> <p>(4) in point 21.A.708 (b), point 2 is replaced by the following:</p>
--	---	---

<p>'2. çdo kusht ose kufizim të vendosur ekuipazhit të fluturimit përkitazi me të drejtuarit e avionit, përveç atyre të përcaktuara në nënshtojcën XII të kësaj Shtojce I (Pjesa 21).';</p> <p>(5) Shtojca II zëvendësohet me sa vijon:</p> <p style="text-align: center;"><i>Nënshtojca II</i></p> <p>Certifikata e rishikimit të vlefshmërisë ajrore – Forma EASA 15a</p>	<p>'2. svi uslovi i ograničenja u pogledu letačke posade koja upravlja vazduhoplovom, pored onih definisanih u Dodatku XII ovog Aneksa I (Deo 21).';</p> <p>(5) Dodatak II se zamenjuje sledećim:</p> <p style="text-align: center;"><i>'Dodatak II</i></p> <p>Potvrda o proveru plovodbenosti - EASA obrazac 15a</p>	<p>'2. any conditions or restrictions put on the flight crew to fly the aircraft, in addition to those defined in Appendix XII to this Annex I (Part 21).';</p> <p>(5) Appendix II is replaced by the following:</p> <p style="text-align: center;"><i>'Appendix II</i></p> <p>Airworthiness Review Certificate – EASA Form 15a</p>
--	--	--

[MEMBER STATE]

A Member of the European Union (*)

AIRWORTHINESS REVIEW CERTIFICATE

ARC reference: .....

Pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council for the time being into force, the [COMPETENT AUTHORITY OF THE MEMBER STATE] hereby certifies that the following aircraft:

Aircraft manufacturer: .....

Manufacturer's designation: .....

Aircraft registration: .....

Aircraft serial number: .....

is considered airworthy at the time of the review.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

1st Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

2nd Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

(6) Shtohet nënshtojca XII si vijon:
'Nënshtojca XII

**Kategoritë e testimeve të fluturimeve dhe
kualifikimet përkatëse të ekuipazhit testues të
fluturimeve**

[MEMBER STATE]

A Member of the European Union (*)

AIRWORTHINESS REVIEW CERTIFICATE

ARC reference: .....

Pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council for the time being into force, the [COMPETENT AUTHORITY OF THE MEMBER STATE] hereby certifies that the following aircraft:

Aircraft manufacturer: .....

Manufacturer's designation: .....

Aircraft registration: .....

Aircraft serial number: .....

is considered airworthy at the time of the review.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

1st Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

2nd Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

(6) Dodaje se sledeći Dodatak II:
'Dodatak XII

**Kategorije probnih letova i pripadajuće
kvalifikacije posade za probne letove**

[MEMBER STATE]

A Member of the European Union (*)

AIRWORTHINESS REVIEW CERTIFICATE

ARC reference: .....

Pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council for the time being into force, the [COMPETENT AUTHORITY OF THE MEMBER STATE] hereby certifies that the following aircraft:

Aircraft manufacturer: .....

Manufacturer's designation: .....

Aircraft registration: .....

Aircraft serial number: .....

is considered airworthy at the time of the review.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

1st Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

2nd Extension: The aircraft has remained in a controlled environment in accordance with point M.A.901 of Annex I to Commission Regulation (EU) No 1321/2014 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.

Date of issue: ..... Date of expiry: .....

Airframe Flight Hours (FH) at date of issue (**): .....

Signed: ..... Authorisation No: .....

Company Name: ..... Approval reference: .....

(6) the following Appendix XII is added:
'Appendix XII

**Categories of flight tests and associated
flight test crew qualifications**

<p>A. Të përgjithshme</p> <p>Kjo nënshtojcë përcakton kualifikimet e nevojshme për ekuipazhin e fluturimit të përfshirë në kryerjen e fluturimeve testuese për avionët e certifikuar ose që do të certifikohen në përputhje me CS-23 për avionët me një masë maksimale ngritëse (MTOM) prej ose mbi 2 000 kg, CS- 25, CS-27, CS-29 ose kodet ekuivalente të vlefshmërisë ajrore.</p> <p>B. Përkufizimet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Inxhinier i testimit të fluturimeve "nënkupton çdo inxhinier të përfshirë në operacionet e testimit të fluturimeve në tokë ose gjatë fluturimit. 2. “Inxhinier kryesor për testimin e fluturimeve" nënkupton një inxhinier për testimin e fluturimeve caktuar me detyra në një avion për qëllime të kryerjes së testimeve të fluturimeve ose asistimin e pilotit në drejtimin e avionit dhe sistemeve të tij gjatë aktiviteteve të testimit të fluturimit. 	<p>A. Opšte</p> <p>U ovom Dodatku se utvrđuju potrebne kvalifikacije letačke posade uključene u izvođenje probnih letova za vazduhoplove koji su sertifikovani ili bi trebali da budu sertifikovani u skladu sa kategorijom CS-23 za vazduhoplove sa najvišom dopuštenom masom pri uzletanju (MTOM) jednakom ili većom od 2 000 kg, sa kategorijama CS-25, CS-27, CS-29 ili jednako vrednim standardima plovidbenosti.</p> <p>B. Definicije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Inženjer za ispitivanja u letu“ znači svaki inženjer uključen u operacije probnih letova na tlu ili u letu. 2. „Glavni inženjer za ispitivanje u letu“ znači inženjer za ispitivanja u letu kojem su dodeljene dužnosti u vazduhoplovu u cilju izvođenja probnih letova ili pomaganja pilotu u upravljanju vazduhoplovom i njegovim sistemima za vreme aktivnosti povezanih sa probnim letom. 	<p>A. General</p> <p>This Appendix establishes the qualifications necessary for flight crew involved in the conduct of flight tests for aircraft certified or to be certified in accordance with CS-23 for aircraft with a maximum take-off mass (MTOM) of or above 2 000 kg, CS-25, CS-27, CS-29 or equivalent airworthiness codes.</p> <p>B. Definitions</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Flight test engineer” means any engineer involved in flight test operations either on the ground or in flight. 2. “Lead flight test engineer” means a flight test engineer assigned for duties in an aircraft for the purpose of conducting flight tests or assisting the pilot in the operation of the aircraft and its systems during flight test activities.
---	--	---

<p>3. "Testimet e fluturimeve" nënkuptojnë:</p> <p>3.1. fluturimet për fazën e zhvillimit të një dizajni të ri (avionë, sisteme propulsioni/ shtytëse, pjesë dhe pajisje);</p> <p>3.2. fluturimet për të demonstruar pajtueshmërinë me bazën e certifikimit ose konformitetin me tipin e dizajnit;</p> <p>3.3. fluturime të parapara për të eksperimentuar koncepte të reja të dizajnit, që kërkojnë manovra të pazakonta ose profile për të cilat mund të jetë e mundur të dilet nga "zarfi" ("envelope") tashmë i miratuar e avionit;</p> <p>3.4. fluturime trajnuese për testimin e fluturimit.</p>	<p>3. „ Probni letovi” podrazumevaju:</p> <p>3.1. letove u okviru razvojne faze novog projekta (vazduhoplova, pogonskih sistema, delova i uređaja);</p> <p>3.2. letove za dokazivanje usklađenosti sa osnovom sertifikacije ili usaglašenosti sa projektom tipa;</p> <p>3.3. letove čija je namena ispitivanje novih projektnih konceptata, koji zahtevaju neuobičajene manevre ili profile, za čija je izvođenja moguć izlazak iz već odobrenog područja leta vazduhoplova;</p> <p>3.4. letove osposobljavanja za probne letove.</p>	<p>3. "Flight tests" mean:</p> <p>3.1. flights for the development phase of a new design (aircraft, propulsion systems, parts and appliances);</p> <p>3.2. flights to demonstrate compliance to certification basis or conformity to type design;</p> <p>3.3. flights intended to experiment new design concepts, requiring unconventional manoeuvres or profiles for which it could be possible to exit the already approved envelope of the aircraft;</p> <p>3.4. flight test training flights.</p>
<p>C. Kategoritë e fluturimeve testuese</p> <p>1. <i>Të përgjithshme</i></p> <p>Përshkrimet në vijim adresojnë fluturimet e kryera nga organizatat e dizajnit dhe prodhimt sipas</p>	<p>E. Kategorije probnih letova</p> <p>1. <i>Opšte</i></p> <p>Opisi navedeni u nastavku odnose se na letove koje izvode projektne i proizvodne</p>	<p>C. Categories of flight tests</p> <p>1. <i>General</i></p> <p>The descriptions below address the flights performed by design and production</p>

<p>Shtojcës I (Pjesa 21).</p> <p>2. <i>Fushëveprimi</i></p> <p>Nëse përfshihet më shumë se një avion në testim, vlerësohet secili fluturim individual i avionit sipas kësaj nënshtojce për të përcaktuar nëse është testim fluturimi dhe sipas nevojës, kategorinë e tij.</p> <p>Fluturimet e përmendura në pikën 6 (B) (3) janë fluturimet e vetme që i përkasin fushëveprimit së kësaj nënshtojce.</p> <p>3. <i>Kategoritë e fluturimeve testuese</i></p> <p>Testimet e fluturimeve përfshijnë katër kategoritë e mëposhtme:</p> <p>3.1. <i>Kategoria Një (1)</i></p> <p>(a) Fluturimi (et) fillestare të një tipi të ri të avionit ose të një avioni fluturimi ose karakteristikat e drejtimit të të cilit mund të jenë ndryshuar dukshëm;</p>	<p>organizacije iz Aneksa I (deo 21).</p> <p>2. <i>Područje primene</i></p> <p>Ako je u ispitivanje uključeno više od jednog vazduhoplova, svaki se pojedini let vazduhoplova ocenjuje na osnovu ovog Dodatka kako bi se utvrdilo je li reč o probnom letu, i ako jeste, koje je kategorije.</p> <p>Letovi iz tačke (6)(B)(3) jedini su letovi koji ulaze u područje primene ovog Dodatka.</p> <p>3. <i>Kategorije probnih letova</i></p> <p>Probni letovi uključuju sledeće četiri kategorije:</p> <p>3.1. <i>Prva (1) kategorija</i></p> <p>(a) prvi let (ovi) novog tipa vazduhoplova ili vazduhoplova čije su karakteristike leta ili rukovanja možda znatno izmenjene;</p>	<p>organisations under Annex I (Part 21).</p> <p>2. <i>Scope</i></p> <p>If more than one aircraft is involved in a test, each individual aircraft flight shall be assessed under this Appendix to determine if it is a flight test and when appropriate, its category.</p> <p>The flights referred to in point (6)(B)(3) are the only flights that belong to the scope of this Appendix.</p> <p>3. <i>Categories of flight tests</i></p> <p>Flights tests include the following four categories:</p> <p>3.1. <i>Category One (1)</i></p> <p>(a) Initial flight(s) of a new type of aircraft or of an aircraft of which flight or handling characteristics may have been significantly modified;</p>
---	---	---

<p>(b) Fluturimet gjatë të cilave mund të parashikohet që potencialisht të hasen karakteristika të fluturimit që ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga ato që tashmë janë të njohura;</p> <p>(c) Fluturimet për të hetuar tiparet ose teknikat e reja ose të pazakonta të dizajnit të avionëve;</p> <p>(d) Fluturimet për të përcaktuar ose zgjeruar “zarfin” e fluturimit;</p> <p>(e) Fluturimet për të përcaktuar performancat rregullatore, karakteristikat e fluturimit dhe cilësitë e manovrimit/drejtimin kur afrohen limitet e “zarfeve” të fluturimit;</p> <p>(f) Trajnimi i testimit të fluturimit për testimet e fluturimit të kategorisë 1.</p> <p>3.2. Kategoria dy (2)</p> <p>(a) Fluturimet që nuk klasifikohen si Kategoria 1 në një avion, tipi i të cilit nuk është ende i certifikuar;</p>	<p>(b) letovi tokom kojih je verovatno moguće uočiti karakteristike leta koje se znatno razlikuju od onih već poznatih;</p> <p>(c) letovi za istraživanje novih ili neuobičajenih projektnih obeležja ili tehnika vazduhoplova;</p> <p>(d) letovi za određivanje ili širenje opsega leta;</p> <p>(e) letovi za utvrđivanje regulatornih performansi, karakteristika leta i kvaliteta rukovanja prilikom približavanja granicama opsega leta;</p> <p>(f) osposobljavanje za probne letove 1. kategorije.</p> <p>3.2. Druga (2) kategorija</p> <p>(a) Letovi vazduhoplovom čiji tip još nije sertifikovan, a koji nisu razvrstani u 1. kategoriju;</p>	<p>(b) Flights during which it can be envisaged to potentially encounter flight characteristics significantly different from those already known;</p> <p>(c) Flights to investigate novel or unusual aircraft design features or techniques;</p> <p>(d) Flights to determine or expand the flight envelope;</p> <p>(e) Flights to determine the regulatory performances, flight characteristics and handling qualities when flight envelope limits are approached;</p> <p>(f) Flight test training for Category 1 flight tests.</p> <p>3.2. Category Two (2)</p> <p>(a) Flights not classified as Category 1 on an aircraft</p>
---	--	---

<p>(b) Fluturimet që nuk klasifikohen si Kategoria 1 në një avion të një tipi tashmë të certifikuar, pas inkorporimit të një modifikimi ende të paaprovuar dhe i cili:</p> <p>(i) kërkon një vlerësim të sjelljes së përgjithshme të avionit; ose</p> <p>(ii) kërkon një vlerësim të procedurave bazë të ekuipazhit, kur është operues ose nevojitet një sistem i ri ose i modifikuar; ose</p> <p>(iii) kërkohet që qëllimisht të fluturojnë jashtë kufizimeve të “zarfit” operativ të miratuar aktualisht, por brenda “zarfit” të fluturimit të hetuar;</p> <p>(c) Trajnimi i testimi të fluturimit për testimet e fluturimit të kategorisë 2.</p>	<p>(b) Letovi vazduhoplovom čije je tip već sertifikovan, a koji nisu razvrstani u 1. Kategoriju, nakon što je uvedena izmena koja još nije odobrena i tokom kojih je:</p> <p>(i) potrebna procena opšteg ponašanja vazduhoplova; ili</p> <p>(ii) potrebna procena osnovnih postupaka koji se odnose na posadu kada je u funkciji ili je potreban novi ili izmenjeni sistem; ili</p> <p>(iii) potrebno namerno leteti izvan granica trenutno odobrenog operativnog opsega, ali unutar istraženog opsega leta;</p> <p>(c) Osposobljavanje za probne letove 2. kategorije.</p>	<p>whose type is not yet certified;</p> <p>(b) Flights not classified Category 1 on an aircraft of an already certified type, after embodiment of a not yet approved modification and which:</p> <p>(i) require an assessment of the general behaviour of the aircraft; or</p> <p>(ii) require an assessment of basic crew procedures, when a new or modified system is operating or is needed; or</p> <p>(iii) are required to intentionally fly outside of the limitations of the currently approved operational envelope, but within the investigated flight envelope;</p>
---	--	---

<p>3.3. Kategoria tre (3)</p> <p>Fluturimet e kryera për dhënien e deklaratës së konformitetit për një avion të ndërtuar rishtazi që nuk kërkon fluturim jashtë kufizimeve të certifikatës së tipit ose manualit të fluturimit të avionëve.</p> <p>3.4. Kategoria Katër (4)</p> <p>Fluturimet që nuk klasifikohen si Kategoria 1 ose 2 në një avion të një tipi tashmë të certifikuar, në rast të një inkompatibiliteti të një ndryshimi ende të pa miratuar dizajni.</p>	<p>3.3. Treća kategorija (3)</p> <p>Letovi koji se izvide u svrhu izdavanja izjave o usklađenosti za novoizgrađene vazduhoplove koji ne zahtevaju letenje izvan ograničenja sertifikata tipa ili letačkog priručnika vazduhoplova.</p> <p>3.4. Četvrta kategorija (4)</p> <p>Letovi vazduhoplovom koji već ima sertifikat tipa, u slučaju uvođenja još neodobrene projektne izmene, a koji nisu razvrstani u 1. ili 2. Kategoriju</p>	<p>(c) Flight test training for Category 2 flight tests.</p> <p>3.3. Category Three (3)</p> <p>Flights performed for the issuance of statement of conformity for a new-built aircraft which do not require flying outside of the limitations of the type certificate or the aircraft flight manual.</p> <p>3.4. Category Four (4)</p> <p>Flights not classified as Category 1 or 2 on an aircraft of an already certified type, in case of an embodiment of a not yet approved design change.</p>
---	---	---

D. Kompetenca dhe përvoja e pilotëve dhe inxhinierëve kryesor të testimit të fluturimit

1. *Të përgjithshme*

Pilotët dhe inxhinierët kryesor të testimit të fluturimit do të kenë kompetencën dhe përvojën e specifikuar në tabelën në vijim

Avioni	Kategoritë e fluturimeve testuese			
	1	2	3	4
CS-23 udhëtar ("commuter") ose avion që ka një shpejtësi të projektuar të zhytjes (Md) mbi 0,6 ose një tavan maksimal mbi 7 260 m (25 000 ft), CS-25, CS-27, CS-29 ose kode përkatëse të vlefshmërisë ajrore	Niveli 1 i Kompetencës	Niveli 2 i Kompetencës	Niveli 3 i Kompetencës	Niveli 4 i Kompetencës
CS-23 tjera me një MTOM prej më shumë se 2 000 kg	Niveli 2 i Kompetencës	Niveli 2 i Kompetencës	Niveli 3 i Kompetencës	Niveli 4 i Kompetencës

1.1. Niveli 1 i Kompetencës

1.1.1. Pilotët duhet të jenë në pajtueshmëri me kërkesat e Shtojcës I (Pjesa-FCL) të Rregullores së AAC-së nr. 5/2015 të datës 8 korrik 2015 ⁽¹⁾.

D. Stručnost i iskustvo pilota i glavnih inženjera za ispitivanja u letu

1. *Opšte*

Piloti i glavni inženjeri za ispitivanja u letu moraju imaju stručnost i iskustvo navedeno u sledećoj tabeli.

Vazduhoplov	Kategorije probnih letova			
	1	2	3	4
Vazduhoplov za regionalni prevoz kategorije CS-23 ili vazduhoplov projektne brzine poniranja (Md) veće od 0,6 ili čija je najveća visina letenja iznad 7 260 m (25 000 stopa), vazduhoplov kategorija CS-25, CS-27, CS-29 ili ekvivalentnih standarda plovidbenosti	1. nivo stručnosti	2. nivo stručnosti	3. nivo stručnosti	4. nivo stručnosti
Drugi vazduhoplov kategorije CS-23 čiji je MTOM jednak ili veći od 2.000 kg	2. nivo stručnosti	2. nivo stručnosti	3. nivo stručnosti	4. nivo stručnosti

1.1. 1 nivo stručnosti

1.1.1. Piloti moraju ispunjavati zahteve iz Aneksa I (deo-FCL) Uredbi ACV br. 5/2015 od 8. jula 2015 ⁽¹⁾.

D. Competence and experience of pilots and lead flight test engineers

1. *General*

Pilots and lead flight test engineers shall have the competences and experience specified in the following table.

Aircraft	Categories of flight tests		
	1	2	3
CS-23 commuter or aircraft having a design diving speed (Md) above 0,6 or a maximum ceiling above 7 260 m (25 000 ft), CS-25, CS-27, CS-29 or equivalent airworthiness codes	Competence level 1	Competence level 2	Competence level 3
Other CS-23 with an MTOM of or above 2 000 kg	Competence level 2	Competence level 2	Competence level 3

1.1. Competence level 1

1.1.1. Pilots shall comply with the requirements of Annex I (Part-FCL) to CAA Regulation No. 5/2015 of 8 July 2015 ⁽¹⁾.

1.1.2. Lead flight test engineer shall have:

<p>1.1.2. Inxhinieri kryesor i testimit të fluturimit duhet të ketë:</p> <p>(a) të përfunduar kursin e trajnimit për nivelin e Kompetencës 1 në mënyrë të kënaqshme; dhe</p> <p>(b) një minimum prej 100 orësh përvojë fluturimi, duke përfshirë trajnimin e testimit të fluturimit.</p> <hr/> <p>⁽¹⁾Rregullorja e AAC-së Nr. 5/2015 e datës 8 korrik 2015 që zbaton Rregulloren e Komisionit (EU) Nr 1178/2011 të 3 nëntorit 2011 e cila përcakton kërkesat teknike dhe procedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil në pajtim me Rregulloren (EC) Nr 216/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit.</p> <p>1.2. Niveli 2 i Kompetencës</p> <p>1.2.1. Pilotët duhet të jenë në pajtueshmëri me kërkesat e Shtojcës I (Pjesa-FCL) të Rregullores së AAC-së nr. 5/2015.</p> <p>1.2.2. Inxhinieri kryesor i testimit të fluturimit duhet të ketë:</p> <p>(a) të përfunduar kursin e trajnimit të nivelit 1 ose 2 të Kompetencës në mënyrë të kënaqshme; dhe</p> <p>(b) një minimum prej 50 orësh</p>	<p>1.1.2. Glavni inženjer za ispitivanja u letu mora:</p> <p>(a) uspešno završiti kurs obuke za 1. ili 2. nivo stručnosti; i</p> <p>(b) imati najmanje 100 sati iskustva letenja, uključujući završenu obuku za probne letove.</p> <hr/> <p>(1)Uredba br. 5/2015 o ACV-u od 8. jula 2015. primenjuje Uredbu Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. novembra 2011 o utvrđivanju tehničkih zahteva i administrativnih postupaka vezano za članove posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovu u skladu sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Saveta.</p> <p>1.2. 2. nivo stručnosti</p> <p>1.2.1. Piloti moraju ispunjavati zahteve iz Aneksa I (deo-FCL) Uredbi ACV br. 5/2015.</p> <p>1.2.2. Glavni inženjer za ispitivanja u letu mora:</p> <p>(a) uspešno završiti kurs obuke za 1. ili 2. nivo stručnosti; i</p>	<p>(a) satisfactorily completed a Competence level 1 training course; and</p> <p>(b) a minimum of 100 hours of flight experience, including flight test training.</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ CAA Regulation No. 5/2015 of 8 July 2015 implementing Commission Regulation (EU) No 1178/2011 of 3 November 2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council.</p> <p>1.2. Competence level 2</p> <p>1.2.1. Pilots shall comply with the requirements of Annex I (Part-FCL) to CAA Regulation No. 5/2015.</p> <p>1.2.2. The lead flight test engineer shall have:</p> <p>(a) satisfactorily completed a Competence level 1 or</p>
--	--	---

<p>përvojë fluturimi, duke përfshirë trajnimin për testimin e fluturimit.</p> <p>Kurset e trajnimit të nivelit 1 ose të nivelit 2 të kompetencës për inxhinier kryesor të testimit të fluturimit duhet të mbulojnë së paku temat në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Performanca; (ii) Stabiliteti dhe kontrolli / cilësitë e drejtimit; (iii) Sistemet; (iv) Menaxhimi i testimit; dhe (v) Menaxhimi i rrezikut/sigurisë. <p>1.3. Niveli 3 i Kompetencës</p> <p>1.3.1. Pilotët si minimum duhet të kenë një licencë të vlefshme përkatëse për kategorinë e avionëve që i nënshtrohen testimit, të lëshuar në përputhje me Pjesën-FCL dhe të posedojnë Licencën e Pilotëve Komercial (CPL) si minimum. Përveç kësaj, piloti komandues duhet të:</p>	<p>(b) imati najmanje 50 sati iskustva letenja, uključujući završenu obuku za probne letove.</p> <p>Kursevi obuke za 1. ili 2. nivo stručnosti za glavnog inženjera za ispitivanja u letu uključuju najmanje sledeća područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) izvođenje; (ii) stabilnost i kontrolu/kvalitet rukovanja; (iii) sisteme; (iv) upravljanje ispitivanjem; i (v) upravljanje rizikom/sigurnošću. <p>1.3. 3. nivo stručnosti</p> <p>1.3.1. Piloti moraju minimalno posedovati odgovarajuću dozvolu za kategoriju vazduhoplova podvrgnutog ispitivanju, izdatu u skladu sa delom FCL i dozvolu profesionalnog pilota (CPL). Osim toga, kapetan vazduhoplova:</p> <p>(a) mora imati ovlašćenje za probni let; ili</p>	<p>level 2 training course; and</p> <p>(b) a minimum of 50 hours of flight experience, including flight test training.</p> <p>The competence level 1 or level 2 training courses for Lead flight test engineer shall cover at least the following subjects:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Performance; (ii) Stability and control/handling qualities; (iii) Systems; (iv) Test management; and (v) Risk/safety management. <p>1.3. Competence level 3</p> <p>1.3.1. Pilot(s) shall hold a valid licence appropriate to the category of aircraft under test, issued in accordance with Part-FCL and hold a Commercial Pilot Licence (CPL) as a minimum. In addition, the pilot-in-command shall:</p>
---	--	---

<p>(a) Posedojë/mbajë një kualifikim/kategorizim të testimi të fluturimit; ose</p> <p>(b) ketë së paku 1 000 orë përvojë fluturimi si pilot komandues në avionët që kanë kompleksitet dhe karakteristika të ngjashme; dhe</p> <p>(c) ketë marrë pjesë, për secilën klasë ose tip të avionit, në të gjitha fluturimet që janë pjesë e programit që çon në lëshimin e certifikatës individuale të vlefshmërisë ajrore të së paku pesë avionëve.</p> <p>1.3.2. Inxhinier kryesor i testimi të fluturimit duhet të:</p> <p>(a) përmbush nivelin 1 ose 2 të Kompetencës; ose</p> <p>(b) kenë fituar një sasi të konsiderueshme të përvojës së fluturimit në lidhje me detyrën; dhe</p> <p>(c) kenë marrë pjesë në të gjitha fluturimet që janë pjesë e programit që çon në lëshimin e certifikatës individuale të</p>	<p>(b) mora imati najmanje 1. 000 sati letačkog iskustva kao kapetan vazduhoplova slične složenosti i karakteristika; i</p> <p>(c) učestvovao je, za svaku klasu ili tip vazduhoplova, na svim letovima koji su deo programa na osnovu kojeg se izdaju pojedinačne potvrde o plovidbenosti za najmanje pet vazduhoplova.</p> <p>1.3.2. Glavni inženjer za ispitivanja u letu:</p> <p>(a) ispunjava uslove za 1. ili 2. nivo stručnosti; ili</p> <p>(b) ima dovoljno letačkog iskustva potrebnog za zadatak; i</p> <p>(c) učestvovao je na svim letovima koji su deo programa na osnovu kojeg se izdaju pojedinačne potvrde o plovidbenosti za najmanje pet vazduhoplova.</p>	<p>(a) hold a flight test rating; or</p> <p>(b) have at least 1 000 hours of flight experience as pilot-in-command on aircraft having similar complexity and characteristics; and</p> <p>(c) have participated, for each class or type of aircraft, in all flights that are part of the programme leading to the issuance of the individual certificate of airworthiness of at least five aircraft.</p> <p>1.3.2. Lead flight test engineer shall:</p> <p>(a) satisfy Competence level 1 or level 2; or</p> <p>(b) have gained a significant amount of flight experience relevant to the task; and</p> <p>(c) have participated in all flights that are part of the programme leading to the issuance of the individual certificate of airworthiness of at least five aircraft.</p>
--	--	---

<p>vlefshmërisë ajrore të së paku pesë avionëve.</p> <p>(d)</p> <p>1.4. Nivel 4 i Kompetencës</p> <p>1.4.1. Pilotët si minimum duhet të kenë licencë të vlefshme përkatëse për kategorinë e avionëve që i nënshtrohet testimit, të lëshuar në përputhje me Pjesën-FCL dhe të jenë mbajtës të një LPK. Pilotët komandues duhet të posedojnë një kualifikim/kategorizim të testimit të fluturimit ose të kenë të paktën 1 000 orë si pilot komandues në avionët që kanë kompleksitet dhe karakteristika të ngjashme.</p> <p>1.4.2. Kompetenca dhe përvoja për inxhinierët kryesor të testimit të fluturimit përcaktohet në manualin e operacioneve të testimit të fluturimeve.</p> <p>2. <i>Inxhinierët kryesor të testimit të fluturimeve</i></p> <p>Inxhinierët kryesor të testimit të fluturimit marrin një autorizim nga organizata që i angazhon ata që jep hollësi për fushëveprimin e funksionit të tyre në kuadër të organizatës. Autorizimi përmban</p>	<p>1.4. 4. nivo stručnosti</p> <p>1.4.1. Piloti moraju minimalno posedovati važeću odgovarajuću dozvolu za kategoriju vazduhoplova podvrgnutog ispitivanju, izdatu u skladu sa delom FCL i dozvolu profesionalnog pilota (CPL). Kapetan vazduhoplova mora imati ovlašćenje za probne letove ili najmanje 1. 000 sati letenja kao kapetan vazduhoplova slične složenosti i karakteristika.</p> <p>1.4.2. Stručnost i iskustvo glavnih inženjera za ispitivanja u letu definisani su u operativnom priručniku za probne letove.</p> <p>2. <i>Glavni inženjeri za ispitivanja u letu</i></p> <p>Organizacija koja zapošljava glavne inženjere za ispitivanja u letu izdaje im ovlašćenje u kojem se navodi opseg njihovih zaduženja u organizaciji. Ovlašćenje sadrži sledeće podatke:</p>	<p>1.4. Competence level 4</p> <p>1.4.1. Pilot(s) shall hold a valid licence appropriate to the category of aircraft under test, issued in accordance with Part-FCL and hold a CPL as a minimum. The pilot-in-command shall hold a flight test rating or have at least 1 000 hours as pilot-in-command on aircraft having similar complexity and characteristics.</p> <p>1.4.2. Competence and experience for lead flight test engineers is defined in the flight test operations manual.</p> <p>2. <i>Lead flight test engineers</i></p> <p>Lead flight test engineers shall receive an authorisation from the organisation that employs them detailing the scope of their functions within the organisation. The authorisation shall contain the following information:</p>
--	---	---

<p>informacionit si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) emrin; (b) datën e lindjes; (c) përvojën dhe trajnimin; (d) pozitën në organizatë; (e) fushëveprimin e autorizimit; (f) datën e dhënies së parë të autorizimit; (g) datën e skadimit të autorizimit, nëse është e nevojshme; dhe (h) numrin e identifikimit të autorizimit. <p>Inxhinierët kryesor të testimit të fluturimit emërohen vetëm për një fluturim të caktuar nëse ata janë fizikisht dhe mendërisht të aftë për të kryer detyrat dhe përgjegjësitë e caktuara në mënyrë të sigurt.</p> <p>Organizata i ven në dispozicion të gjitha shënimet relevante në lidhje me autorizimin mbajtësve.</p> <p>E. Kompetenca dhe përvoja e inxhinierëve tjerë të</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) ime; (b) datum rođenja; (c) iskustvo i obuku; (d) položaj u organizaciji; (e) opseg primene ovlašćenja; (f) datum prvog izdavanja ovlašćenja; (g) datum isteka valjanosti ovlašćenja, prema potrebi; i (h) identifikacioni broj ovlašćenja. <p>Glavni inženjeri za ispitivanja u letu imenuju se za određeni let samo ako su fizički i mentalno sposobni da bezbedno izvršavaju dodeljene dužnosti i odgovornosti.</p> <p>Organizacija nosiocima stavlja na raspolaganje svu potrebnu evidenciju koja se odnosi na izdata ovlašćenja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) name; (b) date of birth; (c) experience and training; (d) position in organisation; (e) scope of the authorisation; (f) date of first issue of the authorisation; (g) date of expiry of the authorisation, if appropriate; and (h) identification number of the authorisation. <p>Lead flight test engineers shall only be appointed for a specific flight if they are physically and mentally fit to safely discharge assigned duties and responsibilities.</p> <p>The organisation shall make all relevant records related to authorisations available to their holders.</p>
--	--	---

<p>testimit të fluturimeve</p> <p>Inxhinierët e tjerë të testimit të fluturimeve brenda avionit duhet të kenë një bagazh eksperience dhe trajnimi në proporcion me detyrat që u caktohen atyre si anëtarë të ekuipazhit dhe në përputhje me manualin e operacioneve të testimit të fluturimeve, kur është e aplikueshme.</p> <p>Organizata i ven në dispozicion inxhinierit përkatës të testimit të fluturimit të gjitha shënimet relevante në lidhje me aktivitetet e tyre të fluturimit.’</p> <hr/>	<p>E. Stručnost i iskustvo drugih inženjera za ispitivanja u letu</p> <p>Nivo iskustva i osposobljavanja drugih inženjera za ispitivanja u letu prisutnih u vazduhoplovu treba biti u skladu sa zadacima koji su im dodeljeni kao članovima letачke posade, kao i u skladu sa operativnim priručnikom za probne letove, ako je primenljivo.</p> <p>Organizacija odgovarajućem inženjeru za ispitivanja u letu mora staviti na raspolaganje svu potrebnu evidenciju koja se odnosi na njihove letачke aktivnosti.’</p> <hr/>	<p>E. Competence and experience of other flight test engineers</p> <p>Other flight test engineers on board the aircraft shall have an amount of experience and training commensurate with the tasks assigned to them as crew members, and in accordance with the flight test operations manual, when applicable.</p> <p>The organisation shall make all relevant records related to their flight activities available to the relevant flight test engineer.’</p> <hr/>
--	--	---